

සීමාසහිත ගල්ඔය වැව්ලි (පුද්ගලික) සමාගම - 2018/ 2019

1.1 තත්වගණනය කළ මතය

සීමාසහිත ගල්ඔය වැව්ලි (පුද්ගලික) සමාගමේ (“සමාගම”) 2019 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ලාභ හා අලාභ සහ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය ,හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති වලින් සමන්විත 2019 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, සමාගමේ 2019 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නාවූ මතය වේ.

1.2 කරුණක් අවධාරණය කිරීම

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් අංක 5 කෙරෙහි ඔබගේ අවධානය යොමු කරන අතර , ඒ අනුව 2019 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වන වර්ෂය සඳහා රු. 1,817,576,166ක ශුද්ධ අලාභයක් ලබා තිබීම හා එදිනට සමාගමේ මුළු වත්කම් ඉක්මවා රු. 6,234,978,109ක වගකීම් ප්‍රමාණයක් ඇති හෙයින් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවිනිශ්චිත වේ.

කෙසේ වෙතත්, කළමනාකාරිත්වය විසින් සැලසුම් සහගත ආයෝජන සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස්කර ඇති අතර එමඟින් අනාගතයේදී ධනාත්මක මුදල් ප්‍රවාහයක් සහ ලාභයක් ජනනය වනු ඇතැයි කළමනාකරණය අපේක්ෂා කරන අතර, සිදුවී ඇති පාඩු පියවා ගැනීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් එම සැලැස්ම අධීක්ෂණය කරනු ලැබේ. ඒ අනුව එතනෝල් බලාගාරය සඳහා ආයෝජනය කිරීම සහ සමාගමේ වතුයාය අපේක්ෂිත ධාරිතා මට්ටමට ළඟාවීම නිසා නිෂ්පාදන මට්ටම ඉහළයාම සහ බලශක්ති උත්පාදනය සඳහා නව ව්‍යාපෘතියක් හඳුන්වාදීම මගින් අපේක්ෂිත ලාභය සහ ධනාත්මක මුදල් ප්‍රවාහය ජනනය කිරීමට සැලසුම් කර ඇති අතර සමාගම විසින් තීරණ ගැනීමේදී මෙම සැලසුම් මගින් ලාභදායීතාව සහ මුදල් ප්‍රවාහයන්වලට වන බලපෑම පිලිබඳ අවධානය යොමුකර ඇති අතර අධ්‍යක්ෂකවරුන්ගේ අදහස වන්නේ සමාගමේ කටයුතු අඛණ්ඩව ඉදිරියට පවත්වාගෙන යාහැකි බවයි.

1.3 තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ

වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්වාගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය හා සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය කෙරේ.

1.5 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතික වීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් ඇතිවිය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි බලපෑමක් විය හැකි බව අපේක්ෂා කෙරේ.

මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. තවද,

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගේ අවදානම් හඳුනාගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නාවූ අවදානම් මභහරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. වරදක් නිසා සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවක් හේතුවෙන් සිදුකරන ලද ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයක් හඳුනා නොගැනීම මගින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුස්සන්ධානය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, වේතනාන්විත මභහරීම හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මභහරීම වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.

- අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සමාගමේ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලද නමුත්, අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.
- කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය සහ යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල හා සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම්වල සාධාරණත්වය ඇගයීම.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතු වේ. මාගේ නිගමනයන් විගණකගේ වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබා ගන්නා ලද විගණන සාක්ෂි මත පදනම් වේ. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් විය හැකිය.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව සමාගම ක්‍රියාකර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතීරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

1.6.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය

අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ජර්මන අංක 16 හි 51 වන ඡේදය අනුව වත්කමක අවශේෂ වටිනාකම හා ජීව කාලය සෑම මුදල් වර්ෂයකම සමාලෝචනය කර පවතින ඇස්තමේන්තු වලින් වෙනස් වන්නේ නම් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ජර්මන අංක 8 අනුව ඇස්තමේන්තු වෙනසක් ලෙස ගිණුම් ගත කල යුතු වුවත් සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කරන ලද හා දැනට භාවිතා කරනු ලබන පිරිවැය රු.237,335,416 ක් වටිනා යන්ත්‍රෝපකරණ, ගෘහ භාණ්ඩ, වාහන හා කෘෂිකාර්මික උපකරණ නැවත අගය කර ගිණුම් වලට ගෙන නොතිබුණි.</p>	<p>සම්පූර්ණයෙන්ම ක්ෂය වූ වත්කම් වල ආයු කාලය නැවත තක්සේරු කර, එමඟින් ඇතිවන සමස්ථ බලපෑම 2019/2020 වර්ෂයේ ගිණුම් වලට ගැලපීමට අප කටයුතු කරමින් සිටියි.</p>	<p>ගිණුම් ප්‍රමිතය අනුව වත්කම් වල ඵලදායී ජීවිත කාලය සමාලෝචනය කර නැවත ප්‍රත්‍යාගණනය කර ගිණුම් වලට ඇතුලත් කල යුතුය</p>

1.6.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු නිරීක්ෂණය විය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>සමාගමේ අඩමාණ ණය වෙන්කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය අනුව උක් වගා බිම් සකස් කිරීම වෙනුවෙන් ලබා දුන් ණය සඳහා රු. 35,457,048 ක් හා අනෙකුත් කෘෂිකාර්මික කටයුතු වෙනුවෙන් ලබා දුන් ණය සඳහා රු. 45,405,332 ක් වශයෙන් අඩමාණ ණය සඳහා රු.80,862,380 ක ප්‍රතිපාදනයක් සිදු කල යුතු වුවත් අදාල ප්‍රතිපත්තිය නොසලකා සමාගම විසින් අඩමාණ ණය ලෙස රු. 69,635,106 ක් වෙන් කර තිබීම හේතුවෙන් අඩමාණ ණය</p>	<p>අපගේ ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීමේ ක්‍රමවේදය වනුයේ ආයතනයේ වැවිලි අංශය විසින් තහවුරු කරන ලද අයකිරීම් වලට යටත්ව මධ්‍ය කාලීන ණය ගනුදෙනු සඳහා වසර 4 ට වැඩි ණය ශේෂ සඳහා හා කෙටි කාලීන ණය ගනුදෙනු සඳහා වසර 2 ට වැඩි ණය ශේෂ සඳහා වන පරිදිය. වර්ෂය තුළදී ආයතනයේ වැවිලි අංශය විසින් කල් ඉකුත් වූ හිඟ මුදල් අයකර ගැනීමට සහතික වූ අතර, 2019 නොවැම්බර් මස දක්වා වූ හිඟ ශේෂ වලින්</p>	<p>ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය අනුව නිවැරදි ලෙස අදාල අඩමාණ ණය වෙන්කිරීම සිදු කල යුතුය.</p>

වෙන්කිරීම් රු.11,227,274 ක් රු.2,947,155 ක් මේ වන විටත්
 අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි. අයකර ගෙන ඇත.

1.7 නීති රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම් පහත දැක්වේ.

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී /12 දරණ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය	මුදල් වර්ෂය අවසන් වී දින 60 ක් ඇතුළත කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණකාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත් සමාගම විසින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කර තිබුණේ මාස 05 ක් ප්‍රමාද වී 2019 ඔක්තෝබර් 30 දින වන අතර කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	දීර්ඝ වගා කාලය නිසා (මැයි සිට සැප්තැම්බර්) ගොවීන්ගේ ගෙවීම් හා වෙනත් අදාළ ගෙවීම් සඳහා සමාගමේ මූල්‍ය වැඩිපුර යෙදවීමට සිදු විය. එම නිසා උපලේඛන හා වෙනත් විගණන අවශ්‍යතා සකස් කිරීමේදී අනපේක්ෂිත ප්‍රමාදයක් සිදුවිය. කෙසේ වෙතත් අපේක්ෂිත සම්පත් වැඩි වීමත් සමඟ අප ලබන වසරේ විගණනය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන නියමිත කාලසීමාවේදී ලබාදීමට කටයුතු කරන්නෙමු.	වක්‍රලේඛය මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය
(ii) 9.3.1 ඡේදය	සෑම ආයතනයකටම අදාළව කාර්ය මණ්ඩලය බඳවා ගැනීමේ පටිපාටියක් සකස් කර යුතු වුවත් සමාගම සඳහා අනුමත බඳවා ගැනීමේ පටිපාටියක් සකස් නොකර සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී බඳවාගැනීම් සිදුකර තිබුණි.	ශ්‍රී ලංකා රජය හා සමාගම අතර අත්සන් කරන ලද කළමනාකරණ ගිවිසුම යටතේ ව්‍යාපාරය කළමනාකරණය කිරීම සඳහා ගල්ඔය හෝල්ඩින් (පුද්) සමාගම නමින් සමාගමක් පිහිටුවීමට අධිකාරී බලය ලබාදී ඇත. අප විසින් කළමනාකරණ ගිවිසුමට	සමාගම සඳහා සේවකයින් බඳවා ගැනීම අනුමත බඳවාගැනීමේ පටිපාටියක් අනුව සිදු කළ යුතුය.

අනුකූලව, සත්‍ය සේවක අවශ්‍යතාව පදනම් කර ගනිමින් සකස් කරන ලද ඇස්තමේන්තුගත සේවක සැලැස්ම සඳහා ගල්ඔය වැවිලි (පුද්) සමාගමේ හා ගල්ඔය හෝල්ඩින්ග්ස් (පුද්) සමාගමේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය මගින් විධිමත් අනුමැතියක් ලබා ගෙන ඇත.

2 මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.1,814,145,920 ක අලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ අලාභය රු.1,347,528,120 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. 466,617,800 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම පිරිහීමට සමාගම ලබාගෙන ඇති ණය සඳහා ගෙවූ පොලිය හේතු වී තිබුණි.

2.2 අනුපාත විශ්ලේෂණය

ජංගම අනුපාතය ඉකුත් වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂය දක්වා 1:0.25 සිට 1:0.21 ලෙස පහළ ගොස් තිබූ අතර ක්ෂණික අනුපාතය 1: 0.08 සිට 1:0.07 දක්වා අඩු වී තිබුණි.

3 මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාගම විසින් මූල්‍ය ආයතන වලින් ලබාගෙන තිබූ කල්බදු පහසුකම් සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ගෙවිය යුතු කල්බදු වාරික නියමිත දිනයන්හිදී නොගෙවීම හේතුවෙන් ඒ සඳහා අමතර පොළීය වශයෙන් රු. 5,812,203 ක් ගෙවීමට සිදුවී තිබුණි.	සමාගමේ දුර්වල මුදල් ගලාප්පීම තත්වය නිසා සමහර කල්බදු වාරිකයන් ගෙවීමට ප්‍රමාද විය. අදාළ කල්බදු සමාගම් වල කළමනාකාරීත්වය සමඟ සාකච්ඡා කර මෙම ශේෂයන් නිදහස් කරගැනීම ඇති හැකියාව පිළිබඳව කළමනාකාරීත්වය සලකා බලමින් සිටී.	කල්බදු වාරික නිශ්චිත දිනට ගෙවා අමතර පොළී ගෙවීම් වළක්වා ගැනීමට කළමනාකාරීත්වය කටයුතු කළ යුතුය.

(ආ) ගල්ඔය වැවිලි පුද්ගලික සමාගමේ සේවක සුබසාධක සංගමය වෙත ලබා දී තිබූ සීනි වෙනුවෙන් ලැබිය යුතු වසර 03කට වඩා කල්ගත වී තිබූ රු.383,000 ක ශේෂය අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

සුභසාධක වෙළඳසැල හරහා සීනි අලෙවිය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් ඔවුන් විසින් නැගෙනහිර පළාතේ පාරිභෝගිකයන් සමඟ විකුණුම් සිදුකර ඇත. ගැනුම්කරු විසින් සුභසාධක අලෙවි සැල වෙත වෙක්පත් මගින් ගෙවීම් සිදුකර තිබුණද එම සියලු වෙක්පත් ගිණුමෙහි ප්‍රමාණවත් මුදලක් නොමැතිකම හේතුවෙන් ප්‍රතික්ෂේප වී තිබුණි. පසු කාලීනව සුබසාධක වෙළඳසැල විසින් එම පාරිභෝගිකයාට එරෙහිව අම්පාර මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩු පවරා ඇති අතර උසාවි ක්‍රියාවලිය හරහා 2019 මාර්තු 31 දිනට ලැබිය යුතු ශේෂය වූ රු.422,000 මුදලින් රු.39,000 ක මුදලක් අය විය යුතු අතර ඉතිරි මුදල ලැබීමට නියමිතව ඇත.

තවදුරටත් ලැබිය යුතු මුදල් අයකර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග කඩිනම් කළ යුතුය.

(ඇ) සමාගමේ අමුද්‍රව්‍ය හා සේවා සැපයුම්කරුවන් වෙත ලබාදී තිබූ වසර 03 ට වඩා පැරණි පිළිවෙලින් රු.3,951,090 ක් හා රු.2,831,338 ක් වූ අත්තිකාරම් විගණිත දිනය වන විටත් පියවා ගැනීමට කළමනාකරණය කටයුතු කර නොතිබුණි.

සැපයුම්කරු වසන්ව සිටීම නිසා ඔහුට එරෙහිව නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලෙස දන්වා තිබුණද බේරුම්කරණ පිරිවැය හේතුවෙන් මේ පිළිබඳව නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග නොගත් අතර ගල්ඔය වැවිලි සමාගමේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත මේ බව දැනුම් දී ඇත.

ලබාදී ඇති අත්තිකාරම් මුදල් නිරවුල් කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

ස්ටෝරි ලයින් ආයතනය විසින් සමහර වැඩ කොටස් තවදුරටත් නිම කිරීමට ඇති බැවින් පරිපාලන අංශයට ඉන්වොයිසි හා සේවා ලැබීම් පත් (SRN) නිකුත් කිරීමට නොහැකි වී ඇති බැවින් ඔවුන් වෙත ඇති අත්තිකාරම් මුදල වියදම් ලෙස සටහන් කිරීමට නොහැක.

දෙවිමිණි හෝල්ඩින්ග්ස් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ් ආයතනය ඒ වන විට මාර්ග මට්ටම් කිරීමේ කටයුතු සපයන ලදී. නමුත් ඉන්වොයිසිය ඉදිරිපත් නොකර ඔහු විසින් සිය යන්ත්‍ර ඉවත් කර ගන්නා ලද අතර ඔහුගේ කරන ලද වැඩ වටිනාකම රු.154,500 කි.

ලක්ෂ්මන් යන අය විසින් ඉඩම් සැකසීමේ කටයුතු සඳහා ට්‍රැක්ටරයක් ලබා දුන් අතර ඒ අනුව බදු කුලිය ගෙවන ලදී. නව යන්ත්‍රයක් වුවත් එය භාවිතයේදී වරින් වර ක්‍රියාවිරහිත වීමට ලක්විය. ගෙවිය යුතු මුදල් අයකර ගැනීම වෙනුවෙන් ට්‍රැක්ටරය සමාගම සතුව පවතී.

එස්.ඒ. චිරසේකර යන අය ඉඩම් සැකසීමේ

කටයුතු සඳහා ට්‍රැක්ටරයක් ලබා දුන් අතර ඒ අනුව බදු කුලිය ගෙවන ලදී. නව යන්ත්‍රයක් වුවත් එය භාවිතයේදී වරින් වර ක්‍රියාවිරහිත වීමට ලක්විය. ගෙවිය යුතු මුදල් අයකර ගැනීම වෙනුවෙන් ට්‍රැක්ටරය සමාගම සතුව පවතී.

(ඇ) 2018/2019 ගිණුම් වර්ෂය වන විට සමාගමේ උක් වගා කළ හැකි බිම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 6208 ක් වුවද උක් වගා කර තිබුණේ හෙක්ටයාර 5999 ක පමණි. 2018/2019 ගිණුම් වර්ෂයේ හෙක්ටයාරයකට සාමාන්‍ය උක් ඵලදාව මෙට්‍රික් ටොන් 53 ක් වන අතර උක් වගා නොකළ හෙක්ටයාර 209 ක් මත අහිමි වී තිබූ සාමාන්‍ය උක් ඵලදාව මෙට්‍රික් ටොන් 11,077 ක් වන අතර එමගින් සීනි මෙට්‍රික් ටොන් 738.6 ක්, එතනෝල් ලීටර් 151,580 ක් හා කොම්පෝස්ට් මෙට්‍රික් ටොන් 220.5 ක් පමණ නිෂ්පාදනයක් ද අහිමි වී තිබුණි.

2018/2019 වර්ෂය තුළදී උක් වගා කළ හැකි බිම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 6,208 ක් වූ අතර අවස්ථා කීපයකදීම කළමනාකාරිත්වය විසින් මෙම සම්පූර්ණ ප්‍රමාණයම වගා කිරීමට උත්සහ කර ඇති නමුත්, ගොවීන්ගේ අඛණ්ඩ විරෝධය හා උක් වගා නොකරන ලෙස ඔවුන් විසින් ගොනුකර ඇති නඩුව හේතුවෙන් අපට හෙක්ටයාර 208 ක් වගා කිරීමට නොහැකි විය. මෙම අධිකරණ නඩු හේතුවෙන් උක් වගා කිරීම සඳහා මෙම ඉඩම් වලට ඇතුළු වීමට අපට තහනම් කර ඇත. එම නිසා එම ඉඩම් වල වගා නොකිරීමෙන් සඳහන් කරන ලද ප්‍රමාණයන්ගෙන් සීනි, එතනෝල් (ENA) කොම්පෝස්ට් සමාගමට අහිමි වී ඇත.

වගා නොකර ඇති හෙක්ටයාර 209 ක භූමිය සමාගමට අයත් බවට අධිකරණය මගින් තහවුරු කර ගත යුතුය.

(ඉ) කර්මාන්තශාලාවට අවශ්‍ය බලශක්තිය සීනි නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියෙන් ඉවතලන බැගුස් ආධාරයෙන් නිපදවන අතර එය ප්‍රමාණවත් නොවූ පසු ජාතික විදුලිබලය යොදාගනිමින් යන්ත්‍ර ක්‍රියාත්මක කරයි. 2014/2015 ගිණුම් වර්ෂය වනවිට මෙගාවොට් පැය 3,020 ක් වූ කර්මාන්ත ශාලා බලශක්ති උත්පාදනය 2018/2019 ගිණුම් වර්ෂය වන විට මෙගාවොට් පැය 1,774 ක් දක්වා අඩුවී තිබුණි. මේ සඳහා වාර්ෂික උක් ඇඹරුම් ප්‍රමාණය අඩුවීම

කර්මාන්තශාලාවේ විදුලිබල උත්පාදනය ප්‍රධාන වශයෙන් රඳා පවතින්නේ අඹරන ලද උක් ප්‍රමාණය මතය. 2014/15 වර්ෂය හා සැසඳීමේදී 2018/19 වර්ෂයේ විදුලිබල උත්පාදනය පහත වැටී ඇත. මුලින් සඳහන් කරන පරිදි, උක් ප්‍රභේද, උක් වගාවට වැලදුණු රෝග හා අනපේක්ෂිත කාලගුණික තත්වය හේතුවෙන් උක් සැපයුම පහළ යාම මත අඹරන උක් ප්‍රමාණය පහත වැටුණි. කර්මාන්තශාලාව වසර 60 කට වඩා පැරණි බැවින් නිතර නිතර බිඳවැටීම් වලටද ලක් වේ. කෙසේ නමුත් අප විසින් විදුලිබල උත්පාදනය ඉහළ නංවා ගැනීමට කටයුතු කරමින් සිටී.

වාර්ෂික උක් ඇඹරීමේ ධාරිතාවය වැඩිකර ගැනීම තුලින් විකල්ප බලශක්ති සඳහා දරණ පිරිවැය අඩුකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

හා කර්මාන්තශාලාවේ අකාර්යක්ෂමතාව බලපා තිබුණද අදාළ තත්වයන් සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කළමනාකරණය අපොහොසත් වී තිබුණි. ඒ හේතුවෙන් විකල්ප බලශක්තීන් සඳහා අමතර පිරිවැයක් දැරීමටද සමාගමට සිදුවී තිබුණි.

3.2 අනෙකුත් විගණන නිරීක්ෂණ

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) 2014/2015 ගිණුම් වර්ෂය වන විට සමාගම විසින් ලබා ගෙන තිබූ ණය ප්‍රමාණය රු.මිලියන 2177 ක් වූ අතර ඒ සඳහා ගෙවා තිබූ ණය පොළිය රු.මිලියන 529 ක් වූ අතර එය 2018/2019 ගිණුම් වර්ෂය වන විට ලබාගෙන තිබූ ණය ප්‍රමාණය රු. මිලියන 7400 ක් දක්වා සියයට 239 කින්ද ගෙවා තිබූ පොළිය රු.මිලියන 1803 ක් දක්වා සියයට 240 කින්ද වැඩි වී තිබුණි. සමාගමේ මෙහෙයුම් කටයුතු පවත්වා ගැනීම සහ කාරක ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම වෙනුවෙන් දිගින් දිගටම ණය ලබා ගැනීම හේතුවෙන් සමාගමේ මූල්‍ය තත්වය අයහපත් තත්වයකට පත්ව තිබුණි. එමෙන්ම 2006/2007 ගිණුම් වර්ෂයේ සිටම සමාගම අලාභ ලබමින් පවත්වා ගෙන ගොස් ඇති අතර 2006/2007 වර්ෂයේ රු. මිලියන 219 ක් වූ එම අලාභය 2018/2019 ගිණුම් වර්ෂය වන විට අලාභය රු. මිලියන 1814 ක් දක්වා වැඩි වී තිබුණි.</p>	<p>2007 වර්ෂයේ ගල්ඔය වැවිලි පුද්ගලික සමාගම පිහිටවනු ලැබුවද වාණිජ කටයුතු ආරම්භ කරන ලද්දේ 2012 වසරේදීය. කෙසේ වෙතත් 2017/2018 වර්ෂය වන තෙක් සමාගමේ ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගය වූයේ සෘතුමය වෙනස්වීම් වලට ස්වභාවයෙන්ම භාජනයවන සීනි නිෂ්පාදනයයි. එබැවින් කාරක ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා (වැටුප් /බෝග නඩත්තු/ කර්මාන්තශාලා නඩත්තු /නාවික අධීක්ෂණ/ ව්‍යවස්ථාපිත ගෙවීම් ආදිය) හා ප්‍රාග්ධන පුළුල් කිරීමේ ව්‍යාපෘති (ස්කාගාර/ අළු ව්‍යාප්තිය වැලැක්වීම(Fly ash control system)/ජෛව කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදනය වැනි) සඳහා මුදල් ලබා ගැනීමට සමාගමට මූල්‍ය ආයතනයන්ගෙන් ණය ගැනීමට සිදුවිය. ස්කාගාරය වැනි නව ධාරිතා පුළුල් කිරීමේ ව්‍යාපෘතියක් සමඟ 2018/2019 වර්ෂයේ සිට අතිරේක ව්‍යාපාරික ආදායම් මාර්ගයක් උත්පාදනය කිරීමට සමාගමට හැකි විය. එබැවින් සමාගමේ මෙහෙයුම් ලාභය වැඩිදියුණු වනු ඇතැයි අපි අපේක්ෂා කරමු.</p>	<p>දිගින් දිගටම ණය ලබා ගැනීම නිසා සමාගමේ අයහපත් මූල්‍ය අර්බුදය තවදුරටත් උග්‍ර වන නිසා එය වලක්වා ගැනීමට කඩිනමින් ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.</p>

(ආ) සමාගමේ අබලි ද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීමේ අරමුණින් 2018 නොවැම්බර් 15 දින මිල ගණන් කැඳවා තෝරාගන්නා ලද ගැණුම්කරුවන් සඳහා ලංසු පිරිනමා තිබූ නමුත් එම අබලි යකඩ භාවිතයට සුදුසු තත්වයේ නොමැති බව සඳහන් කරමින් ටෙන්ඩර් පත්‍රිකාවේ කොන්දේසි පරිදි නියමිත කාල සීමාව තුළ අදාළ අබලි ද්‍රව්‍ය ඉවත් කර නොගැනීම හේතුවෙන් ලංසු ක්‍රියාවලිය අසාර්ථක වී තිබුණි. එසේම වසර ගණනාවක සිට කර්මාන්තයතනය තුළ ඒකරාශී වූ මෘදු වානේ, වාත්තු යකඩ, තඹ, පින්තල සහ මල නොබැඳුණු වානේ පසට යට වීම, වල් උවදුරු වලට ලක්වීම ආදී තත්ත්වයන්ට පත්වීම හා ඩෙංගු රෝගය ව්‍යාප්ත වීමට ඇති ඉඩකඩ හේතුවෙන් මෙම යකඩ කර්මාන්තශාලා පරිශ්‍රයෙන් ඉවත් නොකිරීමට එරෙහිව ප්‍රදේශයේ මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරයා විසින් දඩ මුදල් පැනවීමට කටයුතු කර තිබුණු අතර නිසි කාල සීමාව තුළ එම ද්‍රව්‍ය අලෙවි නොකිරීම හේතුවෙන් සමාගමට ලබා ගැනීමට තිබූ අමතර ආදායමක්ද අහිමි වී තිබුණි.

ගල්ඔය වැවිලි පුද්ගලික සමාගම ටෙන්ඩර් පටිපාටි වලට අනුකූල වුවද, වෙළඳපල මිල වෙනස්වීමට හේතුවෙන් ලංසුකරුවන් විසින් අබලි යකඩ ඉවත් කර ගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කරන ලදී. අබලි යකඩ ඉවත් කර ගන්නා ලෙස වරින් වර ලංසුකරුවන් දැනුවත් කළද ඒ සඳහා ඔවුන්ගෙන් යහපත් ප්‍රතිචාරයක් නොලැබුණි. එමෙන්ම ලංසුකරුවන් අතර වංචනික ක්‍රියාවක් සිදු වූ අතර සමාගම විසින් විකුණුම් අත්හිටුවන ලදී. කළමනාකරණය විසින් තක්සේරුකරුවකු ලවා නැවත මුළු යකඩ ප්‍රමාණයම තක්සේරු කර ඇති අතර කෙටිකාලයක් තුළ අලෙවි කිරීමට අපේක්ෂා කරන්නෙමු. මෙම යකඩ අලෙවිය සඳහා මහා භාණ්ඩාගාරය, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය හා රේඛීය අමත්‍යාංශය මගින් අනුමැතිය ලබාගත යුතු අතර ඒ සඳහා වැඩි කාලයක් ගත වන බැවින් මෙම ක්‍රියාවලිය ප්‍රමාද වේ.

කල්ගත වීම නිසා මෙම යකඩ තවදුරටත් දිරාපත් වන බැවින් ලබාගත හැකි ආදායම අඩුවන නිසා කඩිනමින් අදාළ අනුමැතිය ලබාගෙන ඒවා අලෙවි කිරීමට කටයුතු කල යුතුය.